

Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti

RAIL BALTICA PÄRNU-EE/LV PIIR PÕHITRASSI RAUDTEETARISTU

**TÖÖPROJEKT
DPS3**

Kahepaiksete elupaikade kompensatsioonitiigid

SELETUSKIRI

TELLIJA:

Rail Baltic Estonia OÜ
Veskiposti 2/1, Tallinn, 10138
Registri nr 12734109

PROJEKTEERIJA :

Reaalprojekt OÜ
Tallinna 45, Viljandi, 71008
Registri nr 10765904

Projektijuht: Janis Erilaid
Vastutav isik: Kairi Juurik
(Volitatud veevarustuse ja kanalisatsiooniinsener,
tase 8), MATER MP0272-00
Projekteerija: Argo Strantsov

**Kaasrahastatav ELi Euroopa
ühendamise rahastust**

*Ainuvastutus käesoleva väljaande eest lasub autoril.
Euroopa Liit ei vastuta selles sisalduva teabe mistahes kasutamise eest.*

Töö nimetus / Project name:
Töö nr - Staadium / Proj no - Stage:
Asukoht / Location:
Koostaja / Compiler:
Vastutav isik / Responsible person:

RAIL BALTICA PÄRNU-EE/LV PIIR PÕHITRASSI RAUDTEETARISTU
DPS3 - Tööprojekt
Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti
Reaalprojekt OÜ
Kairi Juurik

SISUKORD

1. Kahepaiksete elupaikade kompensatsioonimeetmed	3
2. Kahepaiksete kompensatsioonimeetmed vastavalt keskkonnamõju hinnangule	3
3. OJ230 kahepaiksete asendusveekogu	5
4. Tööde teostamine.....	6

JOONISED

Joonis 1. Olulisemad kahepaiksete elupaigad vastavalt keskkonnamõjude hindamise aruandele.....	4
Joonis 2. Kahepaiksete sigimisveekogu asukoht (kilomeetril 6+170) ning asendustiigi soovitatav paiknemine (allikas: OÜ Rewild, 2024).....	5
Joonis 3. OJ230 kahepaiksete asendusveekogu.....	6
Joonis 4. Kahepaiksete kompensatsioonitiigi skemaatiline ristlõige.....	7

1. KAHEPAIKSETE ELUPAIKADE KOMPENSATSIOONIMEETMED

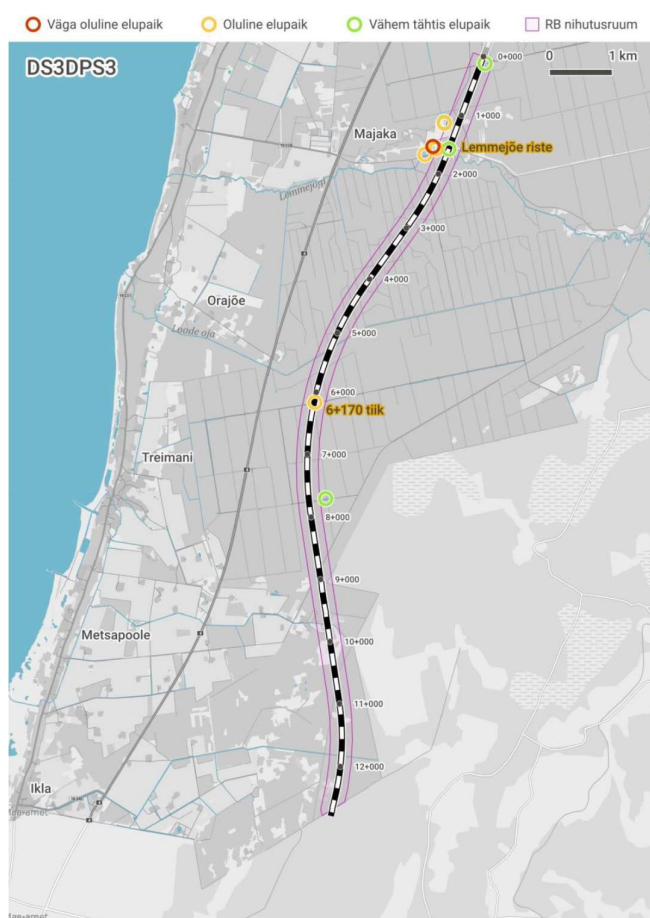
Rail Baltic (RB) ehituse käigus hävivad pöördumatult kahepaiksete elupaigad, mis jäävad raudtee trassi alla. Lisaks killustab RB olemasolevaid elupaiku. Barjääriefekti leevendamiseks on kõikjal kahepaiksetele sobivates elupaikades kavas rajada spetsiaalseid tundeid. Väärtuslike kahepaiksete elupaikade ja sigimisveekogude kadumise kompenseerimiseks on ette nähtud elupaiga kvaliteedi parandamine läbi olemasolevate sigimisveekogude (tiikide) korrastamise ja uute kompensatsiooni tiikide rajamise. Kavandatud tööde aluseks Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Kabli – Eesti/Läti piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise aruanne ja RMK looduskaitsetöö lähteülesanne (Konnatik OJ230, ID 5332).

2. KAHEPAIKSETE KOMPENSATSIOONIMEETMED VASTAVALT KESKKONNAMÕJU HINNANGULE

Riigimetsa Majandamise Keskuse kvartalil OJ230 asuvat tuletõrjетиiki kilomeetril 6+170 on käsitletud Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Kabli – Eesti/Läti piir“ ehitusprojekti keskkonnamõju hindamise aruandes. Aruandes kirjeldatakse nimetatud lõigu kahepaiksete elupaiku järgmiselt:

Kaitstavate kahepaiksete elupaiku raudteetrassil ja selle lähiümbruses EELISes registreeritud ei ole. Trassilõigul teostati 2024. a kahepaiksete elupaikade uuring, eesmärgiga täpsustada kahepaiksete elupaiku ja sigimisalasid, et hinnata läbipääsude ja tõkete vajadust. Uuringu tulemused näitasid, et RB trassilõiku ümbritsevad kraavitatud majandusmetsad ja endised taluheinamaad, kus kahepaikseid küll liigub, kuid massilist koondumist ei esine. Piirkonda jääb kaks kahepaiksetele olulisemat piirkonda – trassile jääv tuletõrjетиик km 6+170 ning Lemmejõe vanajõed (Joonis 5-3). Lemmejõgi on trassiga ristumise asukohas järskude kallastega ja suhteliselt kiire vooluga, kuid sobib sellest hoolimata kahepaiksetele liikumiskoridoriks. Kahepaiksetele sobivad vanajõed jäävad RB trassist paarsada meetrit lääne poole.

Liikidest kohati mõlemas asukohas välivaatlustel järgnevaid, kes kõik kuuluvad looduskaitse III kategooriasse: harilik kärnkonn (*Bufo bufo*), rohukonn, (*Rana temporaria*) ja tiigikonn (*Pelophylax lessonae*).

Joonis 1. Olulisemad kahepaiksete elupaigad vastavalt keskkonnamõjude hindamise aruandele

Keskkonnamõju hindamise aruanne kirjeldab, et km 6+170 jääb rajatavale trassile tuletrjettiik, mis on kahepaiksete sigimisveekogu. Ebasoodsa mõju kompenseerimiseks tuleb raudtee rajamise käigus likvideeritava tiigi asendamiseks rajada lähipiirkonda asendusveekogu. OÜ Rewild hindas ekspertarvamuses 2024. aastal (Kahepaiksete elupaigad Pärnumaal RB DS3DPS3 lõigul. Kahepaiksete sigimisveekogude esinemine ja hinnang elupaikadele Rail Baltic trassil ning vajalikud meetmed) võimaliku asendusveekogu rajamise asukohta ja selle rajamise tingimusi.

Töö nimetus / Project name:
Töö nr - Staadium / Proj no - Stage:
Asukoht / Location:
Koostaja / Compiler:
Vastutav isik / Responsible person:

RAIL BALTICA PÄRNU-EE/LV PIIR PÕHITRASSI RAUDTEETARISTU
DPS3 - Tööprojekt
Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti
Reaalprojekt OÜ
Kairi Juurik

Joonis 2. Kahepaiksete sigimisveekogu asukoht (kilomeetril 6+170) ning asendustiigi soovitatav paiknemine (allikas: OÜ Rewild, 2024)

3. OJ230 KAHEPAIKSETE ASENDUSVEEKOGU

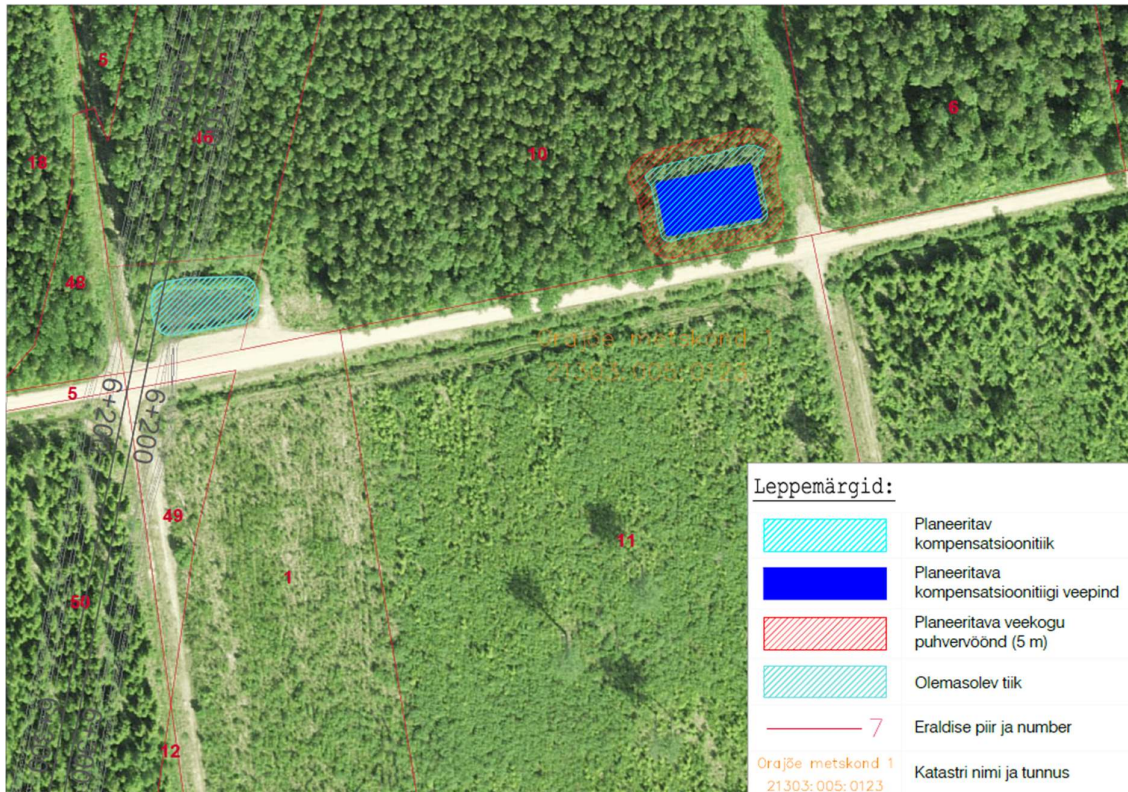
Vastavalt lähteülesandele rajatakse kompensatsiooniveekogu RMK katastriüksusel 21303:005:0123, kvartali OJ230 eraldisele 10.

Rajatava veekogu arvestuslik veepeegli pindala on 500 m². Keskmine veetase on arvestatud kõrgusele 13,4 m, tuginedes olemasoleva tiigi veetasemele ja piirkonnas tehtud pinnaseuuringutele. Maapinna kõrgused tiigi rajataval alal jäävad vahemikku 13,70–13,95 m.

Planeeritava veekogu pindala on 790 m² ning raadatava ala pindala 1435 m². Tiigi põhjapoolne kallas on kavandatud 10° kaldega (vastab nõlvusele 1 : 5,67), ülejäänud kaldad rajatakse nõlvusega 1 : 3. Rajatava kompensatsioonitiigi asukohas kasvab umbes 50-aastane angervaksa kasvukohatüübi kaasik, mille koosseisus esinevad veel haab, sanglepp ja kuusk. Piirkonnas domineerivad leostunud gleimullad (Go) ning mulla lõimiseks on liivsavi. Toorhuumuslik horisont on jääb vahemikku 20–25 cm.

Töö nimetus / Project name:	RAIL BALTICA PÄRNU-EE/LV PIIR PÕHITRASSI RAUDTEETARISTU
Töö nr - Staadium / Proj no - Stage:	DPS3 - Tööprojekt
Asukoht / Location:	Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti
Koostaja / Compiler:	Reaalprojekt OÜ
Vastutav isik / Responsible person:	Kairi Juurik

Töölale ligipääsu tagab Mustikametsa tee (nr 2130502), mis ristub Tallinn–Pärnu–Ikla maanteeaga (nr 4) umbes 1,1 km lääne suunas.

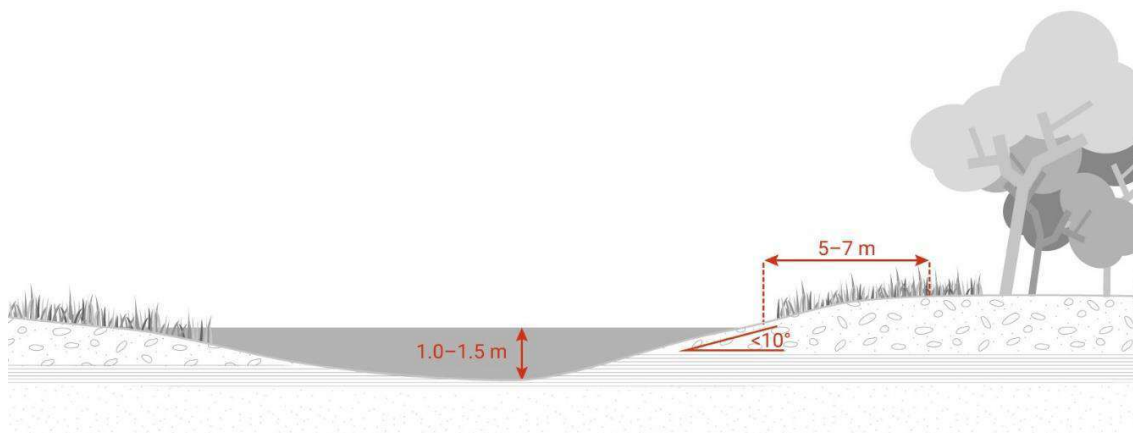
Joonis 3. OJ230 kahepaiksete asendusveekogu

4. TÖÖDE TEOSTAMINE

Tiigi täpne asukoht, kuju ja mõõtmed määratakse kaevetööde käigus tulenevalt geoloogiliste kihtide (nt. savi) täpsest paigutusest. Tiigi maksimaalne sügavus peab olema 1,0-1,5 m (joonis 4). Tiigi kaldad peavad olema lauged erosiooni vältimiseks ja madalate äärealade loomiseks, kus vesi kiiremini soojeneb. Vältida tuleb suurema vooluhulgaga sissevoole, mis kannavad kaasa setteid ja kahandavad sellega tiigi veekvaliteeti.

Töö nimetus / Project name:
Töö nr - Staadium / Proj no - Stage:
Asukoht / Location:
Koostaja / Compiler:
Vastutav isik / Responsible person:

RAIL BALTICA PÄRNU-EE/LV PIIR PÕHITRASSI RAUDTEETARISTU
DPS3 - Tööprojekt
Häädemeeste vald, Pärnu maakond, Eesti
Reaalprojekt OÜ
Kairi Juurik

Joonis 4. Kahepaiksete kompensatsioonitiigi skemaatiline ristlõige

Tiigi ümbritsevad puittaimed tuleb 5-7 m ulatuses, tiigi ümber varjulise vältimiseks ja võsastumise takistamiseks, raadata ning kännud juurida. Põhjaküljes võib puid säilitada väiksemal distant sil. Võimalusel majandada veekogu ümbrust edaspidi niiduelupaigana. Raiejäätmed ja kännud, mille diameeter on suurem kui 5 cm või pikkus suurem kui 50 cm, tuleb kokku koondada ja tööalalt eemaldada. Peenemad raiejäätmed on lubatud paigutada hajusalt kõrvaloleva metsa alla. Raidmeid ei tohi jääda veekogusse.

Tiigi põhi peab järgima looduslikku savihorizonti (vältida vett pidavasse kihti aukude kaevamist). Tehismaterjalide nagu betoon, plast jms. kasutamine tiigi põhja veekindlaks muutmiseks on keelatud. Välja kaevatud pinnas tuleb paigutada tiigi servast vähemalt 2 m kaugusele ja tasandada või ära vedada.

Olemasolevale RB trassile jääva tiigi tühjaks pumpamine ja täitmine peab toimuma ajavahemikus 01.08–14.10, mil kahepaiksed ei sigi ega talvitu. Soovituslik on veekogu ümbrust hooldada mõneaastase intervalliga, et säilitada elupaikade sobivus ja vältida liigset võsastumist.